

LLIBERTAT

FRANQUEIG CONCERTAT

ANY II. — Núm. 336.

TARRAGONA, DIMECRES, 25 D'AGOST DEL 1937

PREU: 15 CENTIMS

La nova apel·lació del Govern de la República a la Societat de les Nacions la farà despertar del seu letarg?

Es que encara es volen més proves de les agressions del feix internacional?

Guanyarem!

Per primera vegada en el que va de guerra — exceptuant els primers mesos — notem un ambient francament favorable per a la causa de la guerra. La multitud, després d'un silenci de mesos, comença a manifestar-se amb expressions totes encoratjadores per a la causa del poble.

I és que el poble, després d'aquest col·lapse torna a sentir la guerra. I creu novament en la victòria de les nostres armes. Ha passat mesos i mesos sentint únicament les picabaralles entre partits i partidets, entre sindicals més o menys arrelades i tot això li havia fet ballar el cap. Era més important que la guerra el que tal partit o sindical tingués més o menys número d'afiliats? Era més important que la victòria final aquella revolució caòtica que s'estava realitzant?

I naturalment al poble li ballava el cap i no sabia ja el que importava més si vèncer al feixisme o que el partit A o la sindical B tinguessin el predomini del país o que en nom de la revolució s'immolessin víctimes innocents o es robés impunement.

Deslligat de tot això, sense el pesombre de la revolució que per al propi ús alguns s'havien inventat, i aquietada per uns moments la lluita proselitista, el poble ha respirat i ha pensat únicament en una cosa: en les seves ànsies de pau. I aquesta pau només vol aconseguir-la per un únic mitjà per la victòria de les nostres armes. Ja que sap perfectament que si la pau s'obtingués per altres conductes no fóra la veritable pau sinó el camí seguir per a una nova guerra. I el poble vol acabar amb totes les guerres, siguin les que siguin. I per això, per aquest propòsit d'acabar amb les guerres, s'entrega amb tot entusiasme a aquesta guerra que serà la que l'alliberarà d'aquest pesombre sagnant.

Per tot això aquest ambient tan favorable que per tot arreu es respira, aquestes paraules tan encoratjadores que per tot se senten, aquesta lluita que en tots els ulls es beslluma.

—Ara va de veres, s'exclama.

—Guanyarem, s'afirma.

—El feixisme serà aplastat, tothom diu.

Sí, ara va de veres, i amb la nostra victòria aplastarem el feixisme definitivament i impedirem que aquesta epidèmia infecta s'apoderi d'Europa. I amb la victòria serem definitivament lliures. I la nostra llibertat no serà discutida en nom de ningú. Serem lliures i tornarem al regnat de la justícia i la pau social.

I lliurat el feixisme que és l'únic perill que es cerneix sobre la pau del món disfrutarem d'una pau perenne, que podrem dedicar a construir, a bastir el nou edifici social sobre unes bases justes, humanes, indestructibles.

Tots, per tant a l'una contra el feix. I si aquest estat d'esperit continua, i esperem que continuarà, no tardarem pas gaire temps que el feixisme serà vençut.

Nosaltres n'estem convençuts.

Aquesta reacció experimentada per la multitud, si més no, ens ho demostraria.

Inquietuds il·lícites

Poc després de juliol del 1936 començaren a dibuixar-se en els medis polítics antifeixistes uns núvols que més tard havien de constituir el perill més temible de tots els que podien amenaçar la bona marxa de la Revolució.

Ens referim a la pruja partidista, a l'ambició col·lectiva — de vegades impulsada per apetències personals — que en col·locar les organitzacions antifeixistes l'una enfront de l'altra, han afeblit considerablement l'empenta del conjunt que la llibertat oposa a la Tirania.

Sembla com si s'hagués oblidat que la causa no és d'un partit, d'una organització, ni d'un sector, per ampli que sigui, sinó de tots els partits, les organitzacions i els sectors que lluiten contra el feixisme. Quina és l'organització que ha oblidat aquest principi elemental i ineludible de la convivència antifeixista?

Dissortadament no creiem que sigui cosa d'un sector sol. Avui l'un i demà l'altra, hem tingut ocasió de veure que el moribund afany hegemònic ha fet fort en més d'una organització antifeixista. Potser si que hi ha un partit que es distingeix dels altres en aquesta mena d'activitats; però la nostra posició francament neutral dins el bloc antifeixista no ens autoritza en aquest moment per a dirimir un plec que haurà d'ésser fallat severament pels qui ens jutjaran a tots segons els nostres actes.

I per aleshores, de què els haurà servit als que ara s'esforcen a presentar-se com els arbitres de la solució, si apareixen damunt les pàgines de la Història com uns vulgars monopolitzadors?

Si tots declarem que no hi ha cosa més apremiant que guanyar la guerra, perquè tot el destí de Catalunya i d'Espanya depèn de la nostra victòria sobre el feixisme internacional, per què entestar-nos a guanyar posicions quan aquestes inquietuds representen un entorpirament per a la causa que a tots ens és comuna?

O és que som tan cànids que arribem a creure que els contrapuntants s'han de plegar de braços i deixar-nos el camí lliure?

No! Això no és lògic, perquè de la mateixa manera que uns es creuen els vertaders intèrprets del poble i per això volen imposar llurs punts de vista com si fossin articles de fe, els altres opinen el mateix, i el resultat d'aquesta concepció general de les coses és catastròfic per al bloc antifeixista, el qual no més pot mantenir-se a base de concessions mútues, de cordialitat i de sacrificis individuals i col·lectius.

Les úniques inquietuds lícites, les

Comitè Pro Exèrcit Popular Regular

La instrucció militar obligatòria

Com saben els nostres lectors, s'ha publicat un Decret declarant la instrucció premilitar obligatòria per als joves compresos en l'edat dels 18 als 20 anys. En el preàmbul d'aquesta disposició es fa remarcar la tasca del Comitè Pro Exèrcit Popular Regular a Catalunya, i, efectivament, són els esforços d'aquest Comitè i la seva actuació, el que han decidit l'aprovació d'aquest Decret.

Després de la seva publicació, el Comitè Pro Exèrcit Popular Regular pot felicitar-se i apuntar-se al seu favor dos èxits.

El primer d'aquests és l'haver ajudat eficaçment a inculcar en les masses la idea de l'Exèrcit Popular Regular, únic que ha de portar-nos a la victòria, essent ja una íntima convicció en tot el poble la necessitat de dit Exèrcit, i un fet la seva formació.

La fonda impressió que va produir en tots els ànims la caiguda de Màlaga el mes de febrer fou aprofitada per aquest Comitè — creat allavors —, que va veure en ella la manera de fer ressaltar la necessitat d'un Exèrcit fort i disciplinat, i ajudà fermament a la seva creació.

Al mateix temps el Comitè Pro Exèrcit Popular Regular per mitjà d'intensa propaganda, ha cridat l'atenció de les masses per a predisposar-les a formar les reserves indispensables per a l'Exèrcit, creant a aquest fi els centres i camps d'instrucció.

En aquests camps d'instrucció, els joves reben, durant 30 dies, la instrucció premilitar. Aprenen allí

a adiestrar-se moral i corporalment per a la lluita antifeixista. Aquesta tasca sempre ha produït magnífica impressió a les autoritats.

El primer camp model ha estat inspeccionat diferents vegades per les autoritats màximes de Catalunya; per President Companys, general Pozas, comissari V. Llanos, tinent coronel Cerdón, ministre Irujo, President Aguirre i altres personalitats, essent sempre l'admiració de tots ells, que en les seves visites tingueren paraules elogioses per dita tasca.

Amb aquestes visites va iniciar-se la preparació d'aquest Decret, i diferents membres del Comitè Pro Exèrcit Popular Regular es varen traslladar a València per a conferenciar amb les autoritats de l'esmentat afer, amb el ministre Prieto, subsecretari Fernández Bolaños i tinent coronel Cerdón, essent de remarcar l'enorme tasca de Ragasol, secretari general de dit Comitè. Després de diferents viatges i conferències s'ha promulgat ara aquest Decret, que significa la realització dels fins del Comitè i la preparació de la joventut que formarà les reserves per a qualsevol eventualitat en aquesta lluita. Amb això, doncs, compta ja el Comitè Pro Exèrcit Popular Regular amb el segon èxit, fruit del seu treball i de la seva constant actuació.

Josep Maria Planes

Ahí va fer un any que als carrers de Barcelona moria assassinat Josep Maria Planes, el periodista oigne i honrat que des de les pàgines de "La Publicitat" fustigà, donant sempre la cara, les morbositats de certs sectors socials barcelonins.

Josep Maria Planes morí víctima de la veritat que no volien escoltar, ni podien escoltar, per quan era la veu de la seva pròpia consciència, els criminals per ell denunciats; criminals que després per a vergonya de tots aconseguiren en-cimbellar-se en llocs de responsabilitat, arribant a assolir el predomini a la nostra terra.

Afortunadament però sembla que el període de franc imperi del criminal desfermat que provocà la mort de Josep Maria Planes ha estat ja feliçment superat. Josep Maria Planes n'hagué d'ésser una de les víctimes més destacades.

Recordem-lo sempre, però, com a exemple de tots.

Els "AMICS DE LLIBERTAT" defensen la revolució veritable de Catalunya i lluiten lleialment per un nou estat de coses constructiu, just i humà.

Espanya denuncia a la S. de N. la criminal conducta de la Itàlia feixista

Ginebra. — El Govern espanyol ha lliurat una nota al secretari general de la Societat de Nacions, en la qual explica com foren torpedinats successivament a la Mediterrània, els vaixells "Campeador", "Ciudad de Cádiz" i "Armura".

La nota espanyola diu: "Aquests fets constitueixen una confirmació dels informes del Govern espanyol la majoria dels quals són del domini públic, i que atribueixen a vaixells de guerra italians les contínues agressions de què són víctimes els vaixells mercants espanyols i d'altres nacions, a diferents indrets de la Mediterrània.

Les característiques de les unitats que han comès les agressions no corresponen a les dels vaixells de guerra utilitzats pels rebels espanyols, sinó que, al contrari, són tipus molt coneguts a la marina italiana.

Els fets relatats constitueixen una nova agressió, particularment flagrant per part d'Itàlia, contra la República espanyola. El cas és tan notori i eminent que seria insultar el bon sentit de la V. E. i el de tots els membres del Consell, intentar de demostrar-ho. Aquests fets constitueixen un nou agreujament de la tensió a la Mediterrània a conseqüència de l'assistència patent concedida per la flota italiana als rebels espanyols.

L'agreujament consisteix no solament en la insolència amb què les esmentades forces navals ataquen els nostres vaixells mercants, sinó en l'extensió de la zona de tensió, car actualment tota la Mediterrània, des de Marsella als Dardànels, és teatre d'incidentes susceptibles de desfermar una conflagració general.

Aquesta situació ha d'ésser examinada immediatament pel Consell de la Societat de Nacions, no solament per a posar remei al problema abans que sigui massa tard, sinó per tal que la Societat de Nacions, representant de la consciència mundial, condemni com es mereix la criminal conducta del Govern italià, el qual ataca, sense provocació de cap mena, els nostres vaixells mercants.

Per això, el Govern espanyol, conscient de la seva responsabilitat en qualitat de signatari del Pacte, ha examinat amb la més gran atenció si no havia de prendre la iniciativa de demanar una reunió extraordinària del Consell de la Societat de Nacions, a fi d'examinar els fets que queden esmentats més amunt.

Després d'una detinguda reflexió i inspirant-se en el seu constant desig de no fer res que pugui ésser considerat com un nou factor de perturbació, el Govern espanyol ha decidit:

1. — Demanar la inscripció de la qüestió objecte de la present nota, a l'ordre del dia de la present reunió, en virtut del que estableix el Pacte.

2. — Deixar a l'apreciació del President del Consell, secundat pel Secretari General, la cura de decidir l'oportunitat d'una reunió immediata i extraordinària del Consell.

Segons apreciació del Govern de

la República espanyola, la gravetat dels fets i de la situació que aquests creen, justificaria plenament tal reunió, però reconeix que si es tenen en compte tots els elements de la situació present, — i ningú no pot fer-ho amb més objectivitat i autoritat que el President del Consell — pot arribar a una conclusió diferent.

En comunicats anteriors el Govern espanyol cridà l'atenció sobre els perills que la fórmula de la no intervenció irroga a la pau europea. L'amenaça d'una guerra internacional que es manifestà en els primers moments damunt del nostre sol, després a les nostres costes, i actualment s'extén a regions més allunyades.

Aquesta situació obliga el poble espanyol a elevar davant del món una ferma protesta contra l'acció dels agressors.

En denunciar aquests fets, el Govern de la República declara la seva ferma intenció d'utilitzar tots els mitjans que estan al seu abast per defensar el seu dret, per servir així, els interessos superiors del poble espanyol i una causa encara més important: la pau universal.

MANUEL PEDROL

Olis purs d'oliva

TARRAGONA

L'exportació de fruits secs donava a les nostres comarques una fesomia ben pròpia i característica. Era una cosa que s'havia arrelat als nostres costums com si fos innata en nosaltres. Els mercats setmanals eren reunions de caire comercial d'exceptional importància. Tota la gent de comarques hi acudia. Era un espectacle multicolor. Les transaccions comercials fetes en ple carrer donaven a la ciutat un aire de festa major.

Les avellanques i les ametlles formen junt amb les nous i els pinyons la major riquesa del camp de Tarragona. L'any que les exportacions augmentaven, la pagesia podia desenvolupar-se millor i els seus crèdits eren pagats amb tota puntualitat.

La nova collita obliga a parlar-ne i havem de remarcar que no podem ésser massa optimistes per a la nostra exportació.

Si els nostres governants poden restablir els mercats forans faran una gran tasca en benefici de la nostra economia i les nostres comarques recobriran aquell seu segell tan característic.

Agitació de la política anglesa

Londres. — "Xang-Hai en flames", "La situació internacional es considera gravíssima", "Chamberlain convoca reunió extraordinària del Govern per a dimecres", "La Lloyd quadruplica les taxes d'assegurances per a la navegació a la Mediterrània". Heus ací uns quants dels títols que donen idea de la profunda inquietud que se senten aquests moments a Londres. Els qui coneixen una mica aquest poble tan original que és Anglaterra comencen a preguntar-se el que pot passar. Perquè ara ha arribat el moment d'actuar a la seva cèlebre "opinió pública", potència que té un lloc destacat al costat del Parlament, del Foreign Office i dels ministeris de Marina i Guerra. L'opinió pública, doncs, comença a ésser "alguna cosa". Que el Govern de Londres manifesti una voluntat real d'acció, de moviment; que sigui Londres el que doni una fórmula capaç per mitjà de la solidaritat, d'enfonsar el caos que amenaça el món.

Es veritat, sigui dit per endavant, que la City sofreix un d'aquells característics atacs que succeeixen sempre als cops terribles que rep en plena cara. Els interessos perduts en quinze dies d'hostilitats a Xang-Hai sumen alguns milions. Els que es perdran, o actualment hi ha en perspectiva de pèrdua, pujaran també alguns milions. Xang-Hai, evacuat d'homes de negocis, de banquers i comissionistes, apareix, des de Londres, com la terra promesa i abandonada.

Però, independentment, i per sobre d'aquestes consideracions que preocupen la City, als cercles diplomàtics es mira amb expectacióquina serà la reacció de la "política". En un país jerarquitzat és un símptoma greu. Els alts funcionaris han acabat llur missió. Què farà la política? Se sap que aquests, potser més previsors o més clarividents, iniciaren ja fa alguns dies gestions per tal de sortir del conflicte. L'ambaixador dels Estats Units a Londres, després de celebrar diverses entrevistes amb importants personatges, potser fins i tot amb Chamberlain, s'ha embarcat cap als Estats Units, per tal d'entrevistar-se amb el President Roosevelt. Es prepara una declaració de solidaritat de les democràcies? Es tracta de la constitució d'un eix democràtic, que asseguri, aïmenys en part, la normalitat al món? No pot assegurar-se res, però es parla d'això entre representants dels Estats Units, Anglaterra i França.

Hi ha, però, quelcom més, amb la qual cosa s'haurà de comptar a Anglaterra: les Trade Unions. D'això en parla avui tan destacat òrgan conservador com el "Daily Telegraph", i parla amb evident simpatia. Dintre quinze dies — el 6 de setembre exactament — es reunirà el Congrés anual de Norwich. El Consell General de les Trade Unions publica l'informe anual, que serà sotmès al Congrés. Les dues característiques principals d'aquest informe són el lloc que ocupa la qüestió espanyola i l'estudi de la setmana de quaranta hores. Referent al primer punt, es declara:

La nostra política ha consistit sempre a assegurar al Govern espanyol el dret que la llei internacional li permet de reivindicar. Mai no acceptarem el principi de la neutralitat, però el fracàs de l'acord de no intervenció ens conduí a la decisió presa el 24 de juny del 1937 de fer pressió sobre el Govern a fi que el legítim Govern d'Espanya pogués comprar a l'estranger armes per a la defensa del seu territori i dels seus drets.

La victòria rebel representaria un cop greu per a les democràcies de tot el món.

Després d'haver recordat l'ajut dels sindicats anglesos al fons de

Cartera de un refugiado

La prensa y la guerra

Los periodistas en las guerras ocupan el puesto de preferencia porque son dos los cometidos que tienen, informar sobre el desarrollo de la misma y defender sus puestos desde el parapeto.

Después... como Remarque, con sus cientos de cuartillas vividas, ordenan la Historia de los pueblos, a costa de enormes sacrificios. A veces la labor empezada de uno la tiene que continuar otro sobre los restos calientes aun de su cuerpo destrozado por la metralla. "De la pluma, al cañón, pasando por la ametralladora" del libro de este título de Miguel Moya.

El balcón del Mediterráneo, empezaba a sumirse ya en las tinieblas de la noche. Al fondo el Mare Nostrum, de Blasco Ibáñez, iba perdiendo su color azul claro para transformarse en una negra mancha, dada como brochazo incierto por mano torpe de pintor mediano.

Tarragona, comenzaba a vivir una nueva vida, y como la mayoría de las ciudades de la costa, al llegar la noche, el alumbrado brillaba por su ausencia, en precaución a una probable sorpresa de la aviación enemiga.

Había transcurrido para mí el día, sumergido en un mar de dudas. Hacía unos días que los pájaros fascistas nos habían sorprendido al anochecer, y su metralla saturada de odio había causado como siempre un buen número de víctimas inocentes.

El ruido de un motor rompió la monotonía de la noche. Las sirenas de alarma funcionaron con exacta prontitud y minutos más tarde de nuevo renació la calma.

La aviación enemiga cruzó el espacio dejando tras de sí una estela de duda y vacilación. A dónde se dirigiría? Cuántas víctimas podría ocasionar en ese vuelo trágico de venganza? Con esta preocupación estaba cuando se oyó a lo lejos las detonaciones de la carga de muerte de los aparatos manejados por asesinos asalariados de Italia o Alemania.

Poco tiempo después, el embru-

solidaritat internacional per a l'ajut als espanyols — de 126.000 lliures esterlines els anglesos en lliuraren 37.000 — l'informe passa a les qüestions interiors, especialment a la de les quaranta hores.

Les decisions de Norwich poden tenir una gran importància, donat el moment psicològic de la política anglesa. La no intervenció, definitivament condemnada i, a més, contrària ja als interessos d'Anglaterra, quina serà la nova fórmula que s'aplicarà? Serà possible de mantenir la ficció del control i de la no intervenció?

Per això els periòdics d'avui, sense publicar articles sensacionals, demostren en títols i comentaris les greus preocupacions que senten els dirigents de Londres. Veurem un canvi en la política exterior britànica?

jo de la Radio nos dió la noticia. Había sido bombardeado un pueblo, como siempre tranquilo y ajeno por completo a las luchas homicidas. Pocas víctimas y escasos daños, pero los mandos fascistas quieren a todo trance sembrar el pánico y el desconcierto a muchos kilómetros de los frentes de batalla. Ellos saben que en estos pueblos humildes, coronados por la más pura paz, habitan gente humilde también, que en su día supieron imponerse, formando una barrera infranqueable, para no dejar pasar al fantasma del fascismo y además no desconocen que en ellos habitan también muchos niños y mujeres refugiados, que tienen sus seres queridos en los frentes de combate.

Esta es la guerra. Asesinar a mansalva seres inocentes que con su vida, rindan tributo al sacrificio y valentía de sus mayores. Destruir todo lo que la mano del hombre en horas de paz y trabajo, consiguiera para bien estar de sus semejantes. Deshacer el progreso y contribuir al crimen y la piratería. Esta es la guerra. Abulir las vías de comunicación, interceptar las vías de ferrocarril y bloquear los puertos. Hundir barcos e incendiar ciudades. Qué importan las vidas, cuando se trata de imponer el furor del despotismo y la soberbia de los magnates?

Pero esta guerra que está asolando los campos de España es muy otra, a la que trato de detallar más arriba.

Día llegará en que la inteligencia de los hombres pueda describir clara y concisamente, las atrocidades cometidas por los que tan a destiempo la provocaron. En ese día cuando se levante el gran telón de la tragedia y podamos ver la verdad desnuda de todo lo sucedido, tanto en nuestro campo como en la acera de enfrente. Entonces no habrá más remedio que reconocer el heroísmo sin límites, mantenido por los avasallados, y ante tan macabro espectáculo la conciencia de los generales traidores, se revelará dentro de ellos y entonces poco puedo decir de lo que pasará, pero creo que no tendrán vidas para poder pagar la cuenta incalculable de sus azañas ni aun respondiendo ante el mundo con su falsa caballerosidad.

Esta guerra absurda, provocada por gentes sin conciencia y alma de buitre, ha cambiado en absoluto la marcha normal de todos los derroteros de la España activa y productora.

Deshechos los hogares, millares de familias azotadas por el fantasma del hambre y la miseria, ruecan hoy en interminable carabana por los surcos profundos de la vida azorada. Cientos y cientos de niños sin padre, se encuentran separados del teatro espeluznante de la tragedia. Hombres robustos de tez morena curtidos por el viento de todas las regiones, conviven con el ruido del cañón en las trincheras

(Passa a la tercera pàgina)

Cal que tot Tarragona compri l'excel·lent CARN DE CAVALL

que es ven al Mercat Central, lloc n.º 74 i Mercat del Port.

Tots els caps son seleccionats.

Per encàrrecs: SEBASTIÀ ESTELLÉS, Telèfon núm. 1195

ENTRESOLS VALENCIA

Saldos i Novetats

Ocasions permanents

en sedes, llanes, cotons, gèneres de punt

Apodaca, 11, entresol

Tarragona

La prensa y la guerra

(Ve de la segona pàgina)

de toda la España leal. Artistas de la escena cómica o dramática, invaden los escenarios trabajando siempre a beneficio de los heridos o de los que cayeron en defensa de las libertades de todos.

Hoy se vive una vida nueva. Madrid está en Madrid, está en Valencia y en Barcelona. Da la sensación como si nuestra querida capital de España, se hubiese ampliado llegando sus calles y sus costumbres a todos los rincones de la Península.

He visto en Valencia, al vendedor de baratijas de la Puerta del Sol. En Barcelona las modistas madrileñas dan un tono de alegría a las ramblas, como antes lo hacían por la Carrera de San Jerónimo. Indudablemente Madrid actualmente es toda España. Se acabaron los rencores entre catalanes y castellanos. Hoy que por las circunstancias conviven juntos, han podido apreciar que aquellos odios no eran ni más ni menos, que falsas propagandas, pagadas a buen precio por los burgueses y capitalistas.

He visto un niño de cuatro años en un pueblecito catalán, que al recibir la visita de su nermanito se encontró con la sorpresa de que solo hablaba correctamente el catalán y casi dudaba al hablar en su lengua natal (Madrid), y según noticias que obran en mi poder del frente de Guadalajara, hay muchos soldados catalanes que dicen "pichi" y "amos anda".

En este estado de cosas, los periodistas tenemos también nuestra nueva vida. Así, ayer me encontré en las ramblas de Tarragona al popular Padilla, el dibujante permanente de todos los lugares de Madrid donde se reúnen más de cuatro personas y francamente al verle, sufrí un momento de alegría seguido de un aráfaga de pena.

Padilla!, decir Padilla para mí es decir París, Cuba México, y recordar otros tiempos muy lejanos ya.

Padilla le conocí una tarde en el Nervión, café de Bilbao, donde acostumbraba a reunirse — en

pugna siempre con la tertulia del Café Boulevard — todos los literatos, periodistas y dibujantes de Euzkadi. En el otro el Boulevard tenía arrellenados sobre el dorado terciopelo de sus sillones la vieja aristocracia bilbaína. Los hijos de Sota, las nietas y la señora de Echevarrieta, toda la pudredumbre de una falsa sociedad, que como la araña había conseguido adueñarse de todo el oro de España.

En el otro café, Palacios, aquel gran Palacios luchador infatigable de la Hoja del Lunes y el gran Priet, director propietario de El Liberal. Ortega y Gómella, de La Tarde. Todos luchadores de izquierda en la prensa por entonces verdaderamente liberal.

Allí estaba Padilla un niño aun, con sus cuartillas y su lapicero, haciendo a veces sobre el mármol del velador una caricatura grotesca del monarca desterrado, de Romanones o Sota.

Después... le he visto en tantos sitios, a veces tan alejados de España, que al verle quizás una lágrima ha resbalado por mi mejilla.

La Prensa española representa genuinamente en sus "chicos de la prensa" como nos dijo un día Romanones, el zorro nacional, al volver de nuevo a mezclarse en una política nueva, siente también los zarpazos del fascismo criminal, y sus "chicos" andamos diseminados, colocados cada uno fuera de nuestra estela, pero eso sí, la mayor satisfacción que siento, al recordar nuestro pasado es que estamos todos en nuestro puesto defendiendo la causa con un entusiasmo indescriptible, pues nuestro fusil o nuestra ametralladora es nuestra pluma. Estas plumas que a veces hacen más herida que un trozo de metralla.

Lástima que Padilla tenga que seguir haciendo las caricaturas por los cafés de la España leal, cuando en él, hay un profesor, bien aprovechado, para la Escuela Nueva Unificada.

Cuántas cosas bellas se podrán escribir cuando la República logre con su ímpetu, arrojar de España a los invasores, y castigar a los generales traidores, después de descubrir sus andanzas y sus consabidos chanchullos.

Frederic Anguerra Borràs

Vídu en primeres nupcies
de Josepa Barrera

Ha mort

La seva esposa Pilar Gay, pare, germans, germans polítics i demés família, en assabentar als seus amics i coneguts tant irreparable pèrdua els preguen vulguin assistir a l'acte de l'enterrament que tindrà lloc avui, a dos quarts de sis de la tarda, des de la casa mortuòria, Prat de la Riba, 22, alaseva darrera estada, per qual favor els quedaran agrats.

Tarragona, 25 d'agost del 1937

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

NOTES INFORMATIVES

ALES FACCIOSSES SOBRE REUS

En la Comandància Militar ens faciliten la següent nota:

A les 5'30 de la maitnada d'ahir volà sobre Reus un avió facciós, deixant caure diverses bombes als voltants de la població, produint alguns desperfectes de poca importància, ocasionant set ferits, dos d'ells greus.

Joan Sans Salafranca METGE

Malalties de l'aparell respiratori
RAIGS X

Consulta de 4 a 6 h

Unió, 2 pral. - TARRAGONA

NOTA DE LA COMANDANCIA MILITAR DE TARRAGONA I EX-PROVINCIA

Ordenada por la superioridad que durante los días 25 del actual y 5 del próximo mes de septiembre se concentren en Caja todos los individuos comprendidos en los reemplazos 1931 a 1936 inclusive, y que fueron clasificados aptos para servicios auxiliares e inútiles temporales, por la presente se previene a todos los citados individuos la obligación que tienen de hacerlo con el fin de sufrir nuevo reconocimiento por el Tribunal Médico Militar, bien entendido que deben concentrarse en el segundo piso de la Comandancia Militar de esta plaza, local que ocupa la Caja de Recluta, y el que no lo haga será declarado útil.

Tarragona, 24 de agosto de 1937.
—El comandante militar, Pérez Farràs. — Rubricado.

Es necessita noi de 15 a 18 anys per aprendent de Bar.
Raó: Bar la Joia. Rambla d'Abril, 22.

Per tal d'organitzar definitiva la dita Caixa de Recluta, els dies 25 d'agost i 5 de setembre, respectivament els serveis de Sanitat i Assistència Social de la nostra ciutat, ahir estigueren a Tarragona els doctors Serra i Valero i Ribas, de la Conselleria de Sanitat i Assistència Social.

Al matí visitaren l'Hospital de les Comarques Tarragonines i el Laboratori municipal, acompanyats del comissari de la Generalitat, senyors Fort, alcalde Boronot, i doctors Recasens i Folch.

Els doctors Serra i Valero i Ribas, empergueren a la tarda el viatge de retorn a Barcelona, després d'haver puntualitzat amb les nostres primeres autoritats les necessitats existents i les mesures que cal adoptar per a donar una immediata solució.

Mobles

Radio-Philips : Música

PAU RICOMÀ

Rambla 14 d'Abril, 48

TARRAGONA

LA REVISIO DELS EXCLUITS DEL SERVEI MILITAR

D'ordre del delegat de Guerra de la Caixa de Recluta de Tarragona, company Enric Serra i Pàmies, es fa avinent als ciutadans de les lles del 1931 al 1936, ambdós inclusius, que varen ésser declarats, inútils exclusius temporals i els útils per a serveis auxiliars o de reraguarda, amb anterioritat al primer de juliol proppassat, l'obligació de sotmetre's a la revisió dels efectes els hi seran indicats pels Ajuntaments respectius, per tal de sotmetre's a un nou reconeixement. Quedant subjectes, els ciutadans que no ho verifiquen, a les responsabilitats a que hi hagi lloc en temps de guerra.

Per passejar-se en bicicleta pel passeig central de la Rambla 14 d'Abril, a les 22'30 hores del dia 21 de l'actual, fou denunciat per la guàrdia urbana nocturna, el veí d'aquesta, Jordi Bonavilla, el qual ha estat penyorat pel conseller regidor de Governació.

TOS Confits Miret

Preu: Una peseta
FARMACIA MARTINEZ
COS DEL BOU, 2

El ciutadà Valerià Zabala, lliurarà a qui ho hagi perdut, una maneta d'automòbil que ha trobat a la via pública i que guarda en el seu domicili, Rambla 14 d'Abril, 111.

El temps

OBSERVACIONS METEOROLÒGIQUES DE L'INSTITUT

Temperatura a l'ombra: Màxima, 27; mínima, 20.

Baròmetre a 0 i al nivell de la mar: A les 8 h., 759'3; a les 18, 758'2.

Direcció del vent: A les 8 h., NW.; a les 18, SW.

Estat del cel: A les 8 h., quasi tapat; a les 18, id.

Classes de núvols: A les 8 h., C. Nbs.; a les 18, id.

Evaporació: En les 24 h., 0'8.

Pluja recollida: En les 24 h., 0.

Humitat relativa: A les 8 h., 86; a les 18, 80.

EL DR. JAUME SENTÍS ANFRUNS

ha traslladat provisionalment el seu despatx a la Rambla Pau Iglesias, 19, pral. — Telèfon 1180.

Si voleu comprar barato
no deixeu de visitar el

BAZAR
ALEMANY

Rambla 14 Abril, 61

LA COSETANIA

Efectes militars i articles
per a viatge, juguets.

Angel Guimerà 2
TARRAGONA

Cinema Teatre Tarragona

Avui, dimecres, dia 25 d'agost del 1937

Tarda, a tres quarts de sis. — Nit, a tres quarts de deu

Jame Cagney i Mary Briand en la divertida comèdia

Duro de pelar

La grandiosa pel·lícula:

El hacha justiciera

Interpretada pels prestigiosos artistes Ed. G. Robinson i Loretta Young.

Completarà tan important programa una pel·lícula de

Dibuixos

Quan la veritat és més forta...

Notenim pas la pretenció d'ésser profetes; però l'exàmen atent de la situació internacional ens permet afirmar que tota la política europea que s'ha vingut fent fins ara es veurà precipitada al fracàs tan bon punt s'iniciïn — si és que s'harriben a iniciar — les famoses negociacions angloitalianes, entre sir Enric Drummond, l'ambaixador britànic a Roma, i el ministre italià d'Afers Estrangers, Galeazzo Ciano. Quines raons donem per fer aquesta afirmació? No sabriem precisar-les. Però de la lectura de la premsa, de les manifestacions externes de la política i de la diplomàcia de diversos països, de l'opinió que la situació actual mereix a persones destacades, tot ens porta a creure que la política d'Europa es taca en un tombant decisiu.

Fa pocs dies llegíem admirats — i el nostre estimadíssim col·laborador i amic, Rovira i Virgili se'n feia eco uns dies després — al periòdic portaveu del socialisme francès "Le Populaire" un article editorial en el qual es queixava del resultat que havia donat la política de limitació dels conflictes. Heus ací la frase justa: Europa viu la tragèdia de la política nefasta de la limitació dels conflictes. Teòricament fóra molt desitjable que la guerra d'ideologies no fos possible; però quan ha estat possible fer callar les opinions? Té raó l'eminent filòsof Julien Benda quan afirma que una nova forma de la hipocresia internacional és aquest desig d'amagar la realitat sota el camuflatge de les ideologies, quan els petits interessos personals o nacionals estan en joc. La política del "realisme" dels interessos personals i nacionals, sagrats, ha portat França i Anglaterra a deixar les mans lliures al feixisme. Nosaltres no volíem que s'enviessin cossos d'exèrcits; però volíem que, cis mesos d'octubre i novembre, quan les milícies heroiques reculaven davant l'impetu dels armaments feixisto-nazis, les editorials de "Le Temps" — inspirades oficialment pel Quai d'Orsay — no diguessin que tot s'arranjaria, "després de la presa de Madrid".

La política de la limitació dels conflictes porta Mussolini a enviar uns avions a Franco el dia 15 de juliol, quatre dies abans de la sublevació, i ha acabat permetent que hi hagi actualment 100.000 estrangers en l'exèrcit de Franco; ha permès que siguin amenaçades les línies de comunicacions entre les metròpolis i els imperis francès i anglès i a Xang-Hai, només als inicis de les operacions, els japonesos hagin destruït anys i anys d'esforços britànics i causat danys per milions de lliures esterlines.

Política de realisme. I de limitació dels conflictes. El pla Laval-Hoare va permetre a Mussolini guanyar temps en un minut histò-

ric, quan era partidari de la "pau-sa en la guerra" i el mariscal Badoglio es veia en situació difícil. Ha permès a Franco, trenta vegades després del novembre del 1936 refer el seu exèrcit. Ha permès l'eix Roma - Berlín, la destrucció de la Petita Entesa, el drama de Xang-Hai i prepara, amb tota seguretat, la destrucció de Txecoslovàquia, orgull de la democràcia europea.

Ara Chamberlain és esperat a Londres, per un d'aquells moviments de l'opinió pública anglesa, tan peculiars, que demana el "meige a casa del malalt". Potser en la reunió mister Edén proposarà un nou pacte de no intervenció; però, l'acceptarà l'opinió pública, més clarivident, més realista que els mateixos ministres? ¿No intervenció quan el diminut Franco encara ha de contestar la nota anglesa demanant excuses pel bombardeig del "British Corporal" i ja ha llançat una nota amenaçadora afirmant que destruirà els vaixells que portin armes àdhuc en alta mar?

Senyors de la diplomàcia; comença a ésser hora de la veritat. Quan la veritat és més forta que tot plegat, quan les fantasies del "Der Angriff" de Goebbels sobre els atemptats al President Companys i els no menys fantasiosos sobre l'entrevista Negrin-Companys quan la veritat és que Catalunya no és l'anarquista amb el punyal a la boca, sinó una democràcia al servei de la justícia i de la pau, quan els "roigs" és una cançó enfadada per espantar aristòcrates de xocolata amb melindros, que fa la diplomàcia de la "limitació dels conflictes"? Per què Lleó Blum no explica que tot plegat ha estat un fracàs lamentable i que els dirigents europeus han de canviar de pensament?

Són aquestes raons, raons nostres que no figuren en cap informe diplomàtic, les que ens fan creure que Europa està en un tombant decisiu de la política, perquè la veritat és més forta que les il·lusions i les equivocacions.

DE "LA HUMANITAT"

El Dr. J. Tarrés

PARTS I MALALTIES DE LA DONA

Trasllada, provisionalment, el seu Consultori al carrer Durruti (Unió), 2, pral. — Telèfs. 1989-1783.

VISITA DE 10 A 12

Magatzems "LAS BALEARES"

Articles de Platja i Camp

Novetats en articles Camiseria

Darrereres Novetats en tota mena de calçat,
a preus econòmics

Rambla 14 d'abril, 47

Telèfon 1383

TARRAGONA

Espigolant

"Solidaridad Obrera" diu que la unitat antifeixista s'ha de sentar sobre bases sòlides.

¿Qué misión y qué lugar asigna Alvarez del Vayo a esa gran masa proletaria que no podrá entrar en tal partido? ¿La obligará a acatar la dirección única? a que se ha referido? ¿Cree posible que la verdadera unidad antifascista se realice tan sólo dentro de los muros del marxismo?

Conviene hablar con mucha claridad cuando se trata de cuestiones tan delicadas, de tan vital importancia.

La peor manera de garantizar la unidad, la dirección única, la conjunción de fuerzas es mediante el empleo de una fórmula dudosa que se aparece demasiado a una tentativa de absorción lo que las palabras de Alvarez del Vayo parecen confirmar de un modo bastante transparente.

Nos agradecería que alguien aclarara el verdadero sentido de la "última" fórmula unionista.

Hasta ahora, cuanto hemos oído al respecto sólo nos confirma en la mayor eficacia de nuestra proposición en cuanto la verdadera unidad de acción antifascista. Y la mantendremos mientras no se nos presente otra mejor.

Y hemos de reclamar este hecho axiomático: cualquier combinación de fuerzas que no tengan como principales integrantes a las Centrales sindicales triunfos del "Frente Popular" se debieron al apoyo directo e indirecto, de las Sindicales, sin excluir por cierto el resonante del 16 de febrero. Esto tendría que hacer reflexionar un poco a quienes con tanta ligereza creen poder prescindir de los puntales más firmes del antifascismo.

O se hace la unidad sobre bases sólidas atendiendo a la relación efectiva de las fuerzas, o se produce una lamentable parodia de unidad. Y no estamos para esta clase de perodias."

"La Publicitat" parla dels defectes de la civilització.

"Tot i es beat repós de les vacances estiuenques, Europa haurà de desvetllar-se. Arreu del món es congrien núvols de tempesta. Al centre d'Europa, a l'Orient, salten les guspies que poden provocar l'incendi total i abessegador. Els defensors de la "civilització", com s'anomenen, no planyen pas les ocasions d'abrandar la flama. Els altres, els que senten per instint la necessitat de salvar la democràcia i la cultura, procuren de limitar els conflictes, de reduir-nos a llurs fronteres territorials. Inventen comèdies tràgiques com la no intervenció i allunyen com un malson tota apel·lació a la Societat de Nacions, per por de provocar la ira dels dictadors.

La galdosa civilització llatina que Mussolini diu defensar, la civilització cristiana que vol salvar

a cop d'assassinar innocents, té la seva representació gràfica en uns retrats que hem vist recentment. En un d'ells un jove falangista de tretze anys, caigut presoner, mostra el seu esbaltament davant la rebuda afectuosa que els nostres soldats li donen; el seu esperit infantil que un estat autoritari vol sotmetre a una reglamentació total se sent desconcertat davant d'un règim de llibertat. En l'altra, uns sacerdots, revestits dels ornaments plens de pestorsals resplendents de pedreria, saluden amb el braç allargat una desfildada feixista. Això és simplement, l'Espanya negra. Això és la civilització i la cultura que voluen imposar-nos, davant la indiferència d'Europa, els criats de Mussolini i de Hitler els que volen unir en una síntesi sagnant la Creu de la Inquisició i l'espasa dels corsaris."

"La Vanguardia" comenta les barbaritats i salvatgismes comesos pels facciosos a la Montanya que no tenen altre punt de comprensió que amb els que destruïren l'heroica Euzcadi.

"No les bastaron las tragedias de Guernica y Durango. Llegan ahora las de Torrelavega y Arenas de Iguña. Rotas las barreras, no hay razón para que cejen, el no una, la razón de la fuerza, la razón de nuestra fuerza."

Repitámoslo una vez más La guerra que el fascismo internacional nos hace, apoyado en la trición, no tiene más que un remedio posible oponer a su barbarie nuestra energía; a su brutalidad nuestra disciplina; frente a su ejército mercenario, hato de gentes unidas por intereses inconfesables — hace ya un año y los más decentes todavía no han podido confesarlos — nuestro Ejército regular. Y nuestra retaguardia firme, y nuestra fe en España, en que luchamos por salvar la independencia de España y la dignidad y la libertad de los españoles incluso de los que están al otro lado — excepción de los traidores responsables directos — que hoy nos combaten y mañana nos darán las gracias por haberlos salvado, que esta es una de las tremendas paradojas de esta guerra.

La Montaña padece estos días los efectos de la invasión fascista y de sus métodos salvajes. Confiamos que no padecerá mucho tiempo."

Pesi a les profesies de León Blum i Edén la guerra s'extén — constata A. Rovira i Virgili a "La Humanitat"

"Els homes d'Estat parlen de guerra ajornada i de guerra evitada de pau i d'equilibri. I mentrestant els preparatius de guerra s'intensifiquen i es generalitzen. Hom observa un detall revelador: les

maniobres militars en diversos Estats d'Europa. Avançant-se — cosa remarcable — a l'estació clàssica de les maniobres. Són recents les d'Itàlia i les de Txecoslovàquia i ara es descabdellen les del sud i l'est de França.

Les maniobres aèries prenen una especial significació. Hom ha posat de relleu l'esplendor extraordinari de la diada de l'aviació soviètica celebrada dies enrera a Moscou. Un diari de París "L'Action Française," la comenta en els termes següents:

"La Soviètica ha celebrat la seva cinquena festa aèria amb el més gegantí desplaçament de material i de personal d'aviació. La intenció clarament espectacular d'aquesta manifestació és potser de respondre a les múltiples desfildes del Tercer Reig i també a les maniobres italianes. La U. R. S. S. té el desig evident d'inaugurar davant d'Itàlia i d'Alemanya una política d'intimidació. No aconseguirà?"

D'altra banda, a França han estat organitzades unes grans maniobres aèries que afecten el sud i el sud-est. Les operacions han posat pràcticament en estat de mobilització la flota aèria de la veïna República i han repercutit damunt la població de 28 departaments en els quals s'han fet els corresponents assaigs de defensa passiva. I els mateixos diaris francesos que dediquen titulars a la guerra d'Espanya a la de Xina i als greus incidents de la Mediterrània encapçelen la informació sobre les maniobres aèries amb epígrafs com aquest: "Des Pyrénées aux Alpes la France est en alerte."

Està alerta la França? Ja seria hora. Rússia si que ho està. I Anglaterra? I els Estats Units? Oficialment regna la pau. No s'ha produït cap declaració de guerra. Però la guerra, ja iniciada, creix s'entén."

CAMISES CORBATES

darrereres novetats

= ALSINA =

CAMISER

Sugrañes, Impresor. — Tarragona

MOSTELLE

Suc de raïm sense fermentar. Indicadíssim per a malalts, convalescents, parturientes i nens.

De venda a les farmàcies i drogueries.

Rafael Escofet - TARRAGONA